

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Főfőszerkesztő háborúban léte azelőtt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ M. R.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Bácskényi-tér 2., telefon-szám: 124.ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónapra 1 " 20

A varsói duló csaták.

A németek újabb győzelmei.

A Kárpátok között újabb győzelmet arattak hadaink.

A háború rémes forgatagában ma mindenki csak Varsó ostroma foglalkoztat leginkább. Itt az oroszok minden áron megelégedés-szerű eredményhez szeretnének jutni, minthogy más módon semmiféle sikert nem tudnak elérni.

Az orosz lakosságot most már nemcsak Varsóból, de a környék községeiből kivonták. Ez a jele, hogy az oroszok maguk sem bírnak többé. Ez ez természetesen is, mert a szövetséges hadak duló csatáiban egyre szűkebbé teszik Varsó körüli a gyűrűt.

Az utóbbi napokban a németek a nyugati harctéren, a mi hadaink pedig a Kárpátokban arattak nagyobb győzelmeiket.

Mai híreink a következők:

Orosz csapatszállítók Galiciából.

Pontos információk vannak róla, miként lehetséges az, hogy az oroszok Galícia egyes vonalain a vasutat használva indulják, holott a hidakat és pályasíneket katonaságunk alaposan megrongálta. Hogy gyan lehetséges az, hogy a megrongált hidakon átvezeték a vonatot?

Vannak vasúti tisztviselők, akiket magukkal vitt egyes betörésekor az orosz, (egy Mezölaborcáról is), de akiket később vagy elcsúszolt, vagy pedig elszöktek tőlük. Ezek mondják, hogy amikor az oroszokat szállító vonat valamely megrongált hidhoz ér, a masinista igen lassúra szabályozza a mozdonyt a egyszermind le száll róla.

A vonat lassú tempóban átmegegy a hídra, — a tulajdon paron várja egy másik masinista, fölé száll rája és vezet tovább. A masinistával azért bánták így kiméletesen az orosz, mert kevesen vannak. Egy vonatot Szary-Samborból gyakorlatlan főtűkkel vezettek el Turkáig, ahol a vonat alatt leszakadt a híd, a mozdony, két kocsi pozdorjává tört, sok katona meghalt.

Egyikben megbízható értesülések voltak róla, hogy egy állomáson egy átrakással vezetett orosz katonavonatot állított meg. És hogy

jön több is. Ekkor a parancsnok négy tiszteket vontatott föl egy magaslatra és a mikor megjött a a hír, hogy az állomáson már öt vonat vesztel, a négy tiszteket kegyetlenül fűzet bocsájolt az állomásra. Fő kilométeres körzetben szórták gránátjaikat a tiszteket, lehetetlen, hogy ott egyetlen vaggon is épségben maradjon, a hogy a katonák negyedénél több elmenekülhetett.

Csernovitz kifosztása

Csernovitzot tökéletesen kifosztották az oroszok a megszállás ideje alatt, amikor már mindent összeraboltak, Ewreincow kormányzó lepecsételtette az elhagyott lakásokat. Azóta nincs rablás, de már nincs is mit rabolni. A kormányzó a zsidókra külön ötven ezer rubel hadisarcot vetett ki, mert ünnepeket merték csapataikat, amikor bevonták a felszabadult Csernovicba. Mivel a zsidók ezt az összeget nem tudták lefizetni, Ewreincow elkobozta a zsidóságát és zár alá vette.

Bocarcia, akit az ellenség az első megszállás idején a polgármesteri székbe állított, Csernovic felszabadítása után Romániába menekült, ahonnan most visszatért és elfoglalta polgármesteri állását. A lengyeleket és a németeket Bocarcia despota módjára kezeli. Az élelmiszer teljesen elfogyott Csernovicban és hogy a lakosság éhen ne vesszen, a városkázán naponként kenyert osztanak szét. Bocarcia megígérte, hogy ebből a zsidóknak is adjanak, aminek az a következménye, hogy borzalmat éhhalálra tört ki köztük.

Mi volt az oroszok eredeti terve.

A „Corriere Galli” írja, hogy Ausztria-Magyarország erőteljes offenzívával kezdte meg a háborút és mindent, amit többet elért, mint adott körülményekben elérhetett. Megmutatta, hogy jól szervezett katonai állam, mely megállja a helyét. Ellenségei talán többre mentek volna az eredeti orosz tervvel, amely szerint az oroszok

a Kárpátoknál, a szerbek a Dunán és a D. istán beértek volna az Alföldre, Ezen tervhez azonnal Szerbia gyengének érezte magát.

Izgatás az orosz seregben a háború ellen.

Beszterce, jan. 15.

Jakobéni előtt olyan kedvező pozícióban helyezkedtek el bukovinai csapataink, hogy az orosz portyázó őrségek, a melyeknek kirszerzés lenne a feladatuk, egyetlen esetben sem láthatták viszont elhagyott csapatukat.

Legutóbb egy két tagból álló kozák őrséget fogtak el előőrseink és a foglyokat két csendőr kísérte ide, hogy innen valamelyik foglyotáborba szállítsa. Az egyik kozák állást zsebében egy ciril írású lehel nyomtatott cédulát talált. Egy oroszul tökéletesen beszélő tiszt lefordította a szöveget, a mely az utolsó szög teljeseen kü magyar fordításban így hangzik:

— Katonák! Életének a válságos pillanatában hozzátok fordul császárotok.

Katonáim! A mai szerencsétlen háború legjobb meggyőződéseim és akaratom ellenére tört ki. Miklós nagyherceg és híveinek ármánya volt ez, a kik nem átalának engemet trónomtól megfosztani és a nagyherceget helyembe ültetni.

A magam részéről sohasem adtam volna hozzájárulásomat a háborúhoz, mert előre láttam annak, drága hazamra kétségtelenül szerencsétlen kimenetelét, de a fias rokonom és külön tábornokaim belekontárkodtak az urtól kaptott hatalmamba és én, hogy életemet megmentsém, kénytelen voltam mindenhez hozzájárulni, a mit csak elém terjesztettek.

Katonáim! Tagadjátok meg hűtlen tábornokaitoktól az engedelmességet és fordítsátok fegyvereket élett azok ellen, a kik elég vakmerők voltak császárotoknak és családótoknak életét és szabadságát kockára tenni. Szerencsétlen császárotok: II. Miklós.

Nagy harcok Varsó alatt.

Krakó, jan. 15.

A „Csa” megállapítja, hogy a német csapatok harminchárom kilométer körzetben megközelítették Varsót. A „Nova Reforma” egy cikkben kéri a német kormányt, hogy kíméljék Varsót. Együttal appellál a legfőbb lengyel nemzeti bizottsághoz, hogy illetékes helyen tudassa ezt a kérését. A „Vidnek Kurier Pólski” varsói jelentése

szerint a Varsón átvonuló orosz csapatok után igen sok orosz paraszt jár, akik lopnak rabolnak és gyilkolnak. A lengyel lakosság meg van rémülve és maga Mylukovoyrisch tanár cikket ír, a melyben kifejti, hogy a lengyelek ne álmódzanak tovább arról, hogy az orosz az ő érdekkben viseli ezt a háborút. A „Glos Wolny” fölhívja a lengyeleket, hogy fogjanak fegyvert az oroszok ellen és szövethessenek a Varsó felé közeledő német hadakkal.

A németek előnyomulása Varsó felé.

Berlin, jan. 15.

A „Berliner Tagblatt” katonai munkatársa Morat szolgálatonkívüli őrnagy a következőket írja: Keleten nagy frontvonalok majdnem Varsó kapui alatt tovább folynak. A mozdulatokat erősen hátrálja a fölzött tél. Az enyhe tél itt nagy szerepet játszik és megkönnyíti az oroszok védelmét. Ha azonban — mint illokszatlan előre jelezték — a mesze kihalt ellenőrcsövek csakugyan megkezdődnének, akkor ezeket is föltartóztatja, sőt talán hatástalanná is teszi a rossz időjárás. Az osztrák magyar front a Kárpátokban is erősen tarja magát. Ugy látszik, hogy az oroszok fáradtra győzték magukat. Hogy szövetségünk csatavonalai Zakllyanél, az alsó Dunajecen és a Nidán szilárd marad, ez az utóbbi napok hadállásának lényege. Varsó sorsát az a védekezés közvetlen befolyásolja.

Orosz repülőgép Gumbinnen fölött.

Berlin, jan. 15.

Egy orosz aviatikus jelent meg Gumbinnen fölött, az orosz barovonattól mintegy 15-20 kilométer távolságban, és három bombát vetett le a városra, de a robbanások nem tettek kárt. Több bombát nem dobhatott le az orosz aviatikus, mert a német gyűlöttek elföldöztek.

Német győzelmei.

Berlin, jan. 15.

Nieuport környékén heves tüzérségi harc folyt, amelynek következménye a Polingbrug (Nieuport közeli) előtti ellenséges lövészárkok kifürítése volt.

A La Bassée-i csatorna mentén ellenünk intézett támadásokkal végleg visszavertük. Ugyancsak visszavertük a franciáknak La Bassée

és a Nouvroni magaslatok ellen intézett sikertelen támadásait is. A franciáknak tegnap a Crony-i magaslatok ellen intézett sikertelen támadásait német ellentámadás követte, amely a franciák teljes vereségével és a Cuffie-től északra fekvő magaslatok megszállásával végződött.

Brandenburgi katonáink két francia hadállást elfoglaltak, 1700 foglyot ejtettek és négy ágyút és több géplégysort zsákmányoltak.

Egy francia árkászánadást St.-Mihleltől dére sikeresen visszavertünk. Csapataink elfoglalták a Nomeny től északra és északkeletre fekvő magaslatokat.

A Vogézekben a helyzet változatlan.

Harcok Elzászban.

Páris, jan. 15.

Az Elzászban levő francia csapatok ellen intézett német támadásoknak erősebb francia sereg áll ellen, amelynek azonban minden szívós ellentállása sem volt elég arra, hogy a német csapatok ismét birtokukba ne vegyék a steinbach-i francia pozíciókat. Nagy hátrányra volt a franciáknak, hogy a nehezen járható Vogézek havas hegőin a francia csapatok részére nem lehetett a tulajdon német erők ellenőrzésére idejében kellő erősítést vinni. Épp egy hónap előtt voltak először vissza a németek a franciáktól Steinbach községet majdnem ugyanilyen körülmények között. A francia offenzíva kivetet a németeket pozícióikból, a német ellenoffenzíva ismét német kézre juttatta 'Steinbachot', amelynek visszafoglalásán a francia csapatok újból akcióba léptek.

Csend az Yser mellett.

Berlin, jan. 15.

Amsterdamból táviratozzák: Az Yser mentén folyó harcok szinte teljesen elcsendesedtek. Legfeljebb itt-ott folyik le egy-egy jelentéktelenebb tűzérpárba. Az egymással szemben álló felek minden akcióját megakadályozták a hetek óta tartó szakadó eső, amely az elárasztott vidéket sáppedéssé, mocsaras tálalaj spró tavakká változtatta. A mikor az idő jobbra fordul, a vezetes csapások elterjedésére számíthatunk. Körülbelül hat nap óta a legnagyobb ütökben óriási csapatzárlások történnek: Angliából sok csapat érkezik a francia tengerpartra, amelyekkel az Yser mentén küzdő sereget fogják meg erősíteni.

A német repülőgépek támadásai.

Páris, jan. 15.

A német repülőgépek támadásai az utóbbi napokban gyakran megisméltódtak és sok kárt tettek ny emberben, mint hadianyagban. Sirazela és Haazebruct felett a német repülőgépek egész serege jelent meg. A német aviatikusokat az angolok áldozdába vitték, de eredménytelenül. A német aviatikusok bombákat dobtak le a városra. Armenfres is sokat szenvedett a német bombavető aviatikusoktól.

A németek folytatják Reims bombázását.

Berlin, jan. 15.

A német tüzérség szakkadáltsal bombázza Reims ot. Hétfőn 108 gránát hullott le a város különböző részein és mindenütt szörnyű károkat okozott.

Féltik Párist.

Berlin, jan. 15.

Genti jelentések szerint a párisi lakosság az utóbbi időben ismét nagyon aggódik a német repülőgépek és a Zepellinek miatt. A katonai hatóságok a lakosság nyugtalanságát látván, a lapokban hivatalos értesítést tettek közzé és közölték, hogy Millerand hadügyminiszter, Gallieni tábornok, valamint a légügyi miniszter ismét a párisi környékén a német léghajók áldozására és föláróztatására barmadestett intézkedéseket és a legmagyobb megelőző intézkedéseket adott ki fejezés. A hatóságok ez értesítésen kívül utasításokkal látták el a közönséget, hogy ellenséges légi járművek közeledése esetén miként viselkedjék.

Páris, jan. 15.

A „Temps” jelent: Páris lakosságát a saját úján nemcsak a német repülőgépek, hanem az új világi társadalmi csökkenéstől fogják, hogy a város a Zepellinek és más repülőgépekkel való bombázástól ezzel is megóvják.

Ágyuharc a montenegrói határon.

Róma, jan. 15.

Cetinjéből érkezett sürgönyök szerint Montenegróban zord az időjárás, amely a hadműveleteket nagyon akadályozza. Ennek dacára az osztrák-magyar ágyúk élénk tevékenységet fejtenek ki a montenegrói kátrálásokkal szemben.

Montenegró panaszkozik Franciaországra.

Koppenhága, jan. 15.

A Novoje Vremja a Cetinjében megjelenő Megalicia jelentését közli, a mely egyrészt megállapítja a cettari öböl montenegrói ágyuztatásának sikertelenségét, másrészt arról tesz közzét, hogy Montenegróban és Oroszországban nagyon elégedetlenek a francia segítséggel. A franciák eddigi ágyuztatásának semmi reális jelentősége nincs. Az erődített terület az osztrák-magyar hadjárat dominánsa, a melyhez a montenegrói tüzérség nem tud hozzájárni. A francia hadjárati már régen nem látták az Adriai tengeren. Osztrák-magyar csapatok gyakran repülnek a montenegrói pozíciók felett, bombákat dobtak le és géplégyserekkel lövöldöznek. Legutóbb Antivri felett repültek és kilenc bombát dobtak le, kettőt a királyi pilótára.

A montenegrói hadiszállásnak két francia aviatikus áll rendelkezésére, de a gépek ott hevernek Virpazarban, a nélkül, hogy egyszer is felszálltak volna.

Olaszország semlegessége.

Frankfurt, jan. 15.

Rómából táviratozzák a Frankfurter Zeitung-nak: A Popolo Romano vezércikke azt fejtegeti, hogy az olasz államkölcson sokkal fényesebb eredménnyel járt volna, ha bizonyos hírlapok fantasztikus hírekkel azt a hitet nem keltették volna az olasz közvélemény egy részében, hogy a háború közvetlenül közelebb áll. Az olasz kormány azonban nem gondol háborúra.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Január 16. Szombat. Róm. kath. Mar. p. vt. Protestáns Mar. p. Görög Orosz jan. 3. Gordius. Napkel 7 óra 45 perckor, nyugazik 4 óra 34 perckor.

Időjárás. Enyhe idő várható, sem mi vagy csak kevés csapadékkal. Sürgönyprognózis: Enyhe, semmi, vagy kevés csapadék. Déli hőmérséklet 58 fok C.

Meghívó. Az első kerületi függetlenségi 48-as olvasó kör vasárnap délután 3 órakor előbb választmányt, azután pedig tisztújító közgyűlést tart, melyre a kör tagjait meghívja az elnökség.

Be kell vonulni. Miniszteri rendelet jelenti, hogy az 1887-1890 években született és azok a népfőkelek, kik a most megtartott bejelentő szemlén alkalmasságukat tanúsították, de fölmentésükért akár a kereskedelmi, akár a pénzügyminiszterhez, akár a földművelésügyi miniszterhez folyamodtak, január 16-án állomás helyeikre bevonulni tartoznak, még abban az esetben is, ha addig felfolyamodásuk nem nyert volna elismerést. Ezek folyamodásuk sorsát állomáshelyeiken, a népfőkelei szolgálatban tartoznak bevérti.

Egykoronás bankok lesznek és ötven filléres nikkelek. A háború alatt legelső időszakban a papírpénz aprópénzhiányt a kétkoronás bankjegyek kibocsátása csak részben tudta elozlatni. Már a háború első időszakában is hangsúlyozták, hogy kiváratos volna egykoronás papírpénz kibocsátása is. Amint értesülünk, az egykoronás bankjegyek készítése immár folyamatban van. Egyelőre csupán húszmillió darab ilyen papírpénz kerül forgalomba, a további mennyiségek előállítását a szűkséglet és a későbbi állapotok fogják meghatározni. A pénzforgalom egyszerűsítését és megkönnyítését szolgálja továbbá az a terv is, hogy a váltópénzek szaporítása céljából félkoronás nikkel-darabok kibocsátásának ki. Valószínű, hogy az 50 filléres nikkel-váltópénzek kibocsátására már legközelebb sor kerül.

Uj vonatok. Január 12-én új vonatokat állítottak be a hadimezretrendbe, melyek főképpen a Szabadkával való közlekedést könnyítik meg. Az új vonatok menetrendje a következő: Szeged-Rókusától indul reggel 6 óra 06 perckor és délután 4 óra 31 perckor, Szabadkára érkezik reggel 8 óra és este 6 óra 27 perckor. Szabadkáról indul reggel 5 óra 40 perckor és délután 5 óra 03 perckor, Szeged Rókusra érkezik reg-

gel 7 óra 42 perckor és este 6 óra 24 perckor. Szabadkáról gyorsvonat közlekedik Ujvidékre, amely Szabadkáról indul éjjel 12 órakor és Ujvidékre érkezik hajnali 2 óra 14 perckor. Szabadkáról Budapestre is megy gyorsvonat, még pedig délután 1 óra 1 perckor s Budapestre érkezik délután 4 óra 10 perckor. A helyi vonatokra nem kell igazolvány, csak a gyorsvonatokra.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden február hó 7 ik napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földváry utca 4. sz.) be kell benyújtatni.

Háborus est a Kaszinóban. Lapunk egyik számában már megemlékeztünk arról a fényesnek ígérkező estélyről, melyet a katonák özvegyei és árvaik javára a hó 16-án rendezt Makó város nemességi társadalmi kaszinó helyiségeiben. Az estély fél kilenckor kezdődik és a belépődíj azonnali pénzként 1 korona, a tanuló pedig csak 50 fillér, tehát olyan kis összeg, hogy tekintve a melegséget, ott mindenkinek meg kell lenni. Ezt ezenfelül még ideköltötték az alábbi szereplők és az alábbi változatos műsor: 1. Megnyitó beszéd, mondja Návay Tamás ömélőssége. 2. Zongoraszky Ella kissasszony zongorakísérettel mellett énekel Horváth Rozsika kissasszony. 3. Herczeg Ferenc alkalmi prózája (Árnyék háborúja.) felolvasza Dr. Patroics György ur. 4. Liszt Ferenc XIII magyar rapzódiáját és Scharounka lengyel nemzetli tánc darabját zongorán előadja Dózaa Ilonka kissasszony. 5. Nemzeti kultúrák harca. Szabad előadás. Tarija Juhász Gyula ur. 6. Kiss József költőnk, Várnay Zsuzsi Krisztusok járnak. A gyermekek örül. Köhémenyek. Előadja Horovitzné sz. Komjáthy Mici uróné.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válasz: 1, yék naponta 1-2 palack Szent István duplamalata sört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, gyomorbetegségeknél; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Sertőde gyárja. - Kapható minden fűszer és csemegé üzletben. Eredeti gvári palackfőttesben kapható: Iritz Sámuel özvegy cég-nél, Makón.

Egy jóforgalmu italmérés berendezéssel együtt eladó. Értekezhetai lehet Iritz Sámuel özv. cégnél.

Riadó!

Jön az ellenség!

IV.

Mint minden bekvártélyozáskor történni szokott, riadó esetére való sorakozóhelyünket még nappal kijelölté volt a parancsnokunk. Alig szólalt meg az éjszakában a riadókiáltás, tíz perc alatt már az egész zászlóalj helyén állott. Az eső még mindig zuhogva hullott alá.

A jelentések beadása után parancsnokunk magához szólítja a tisztet és közli velünk a szituációt, az adott helyzetet.

Lováról lehajolva, halk hangon adja ki az avisót:

— Az ellenség Glogon irányából jelezve. Menetelés biztosított menetben. Sorrend: harmadik, második, első század. Az előlmenő század fele elővéd.

Éppen a harmadik századnál voltam akkor még, ott is az első szakaszunk parancsnoka. Tehát én leszek az első — gondoltam magamban — aki az ellenséggel találkozom.

Csúnyán paskolt az eső s koromszerűség volt. Szakaszom első rajával, mint éllel elindultam a sötét éjszakában s a feneketlen, alig gázolható sárban a jelzett falu irányába haladtunk előre.

Messze kúnn voltunk már a falun, a mikor megvirradt. Reggelre az eső is elállt s szép őszi nap köszöntött bennünket kúnn a széles úton.

Sokáig mentünk már, a mikor még mindig nem láttuk, merre, hol is van hát az a bizonyos Glogon, a merről az ellenséget jelentették. Az ut egész teknő alakú mélyedésben vitt, se jobbra, se balra nem láttunk falvakat.

Az ut végez-vegig nagyon fel volt ázva, úgy hogy csak lassan tapogatózva haladhattunk előre. Déléltől 9—10 óra közt volt az idő, mikor messze előttünk feltűnt a glogoni torony.

Pár kilométerre voltunk még előtte, a mikor a biztosított menetet bővíttük azszal, hogy oldalvédeket is küldött ki parancsnokunk. Engem egy szakasszal baloldalt védnek rendelt ki. Az él parancsnokságát átadva szakaszvezetőmnek, szakaszommal mindjárt balra-előre ki is tértem.

Feladatunk volt, hogy a falu baloldalán a széles házakat s ezenkívül a falu baloldalán elterülő mocsaras, nádas terepet is legalább ezer lépés szélességben vonnva előre felderísem, nehogy ebből az irányból a falun keresztül vonuló főcsapatunkat az ellenség meglepje.

Főcsapatunknak az előzött kocsitól való menetelése aszfalton való lárás volt ahhoz képest, a melynek nekünk mint baloldalt védnek kellett keresztül haladnunk.

Alig fordultunk le az útról, mindjárt egy szélesen és egész hosszában elterülő mocsaras gázló elé értünk.

Parancs-parancs. Oldalt véd vagyunk, a kijelölt irányból eltérgetni bármilyen nehéz akadályok között se szabad.

Neki a mocsárnak. Elöl én e utánam az egész szakasz, hatvanöt öreg néptelkelő.

A kezdő tapasztalatoknak, mik a háborúval vele járnak, egyik fokozata volt ennek a csúnya mocsárnak az átjárása. Már akkor, a mi háborúskodásunk kezdetén.

Térden felül haladtunk ebben a piszkos mocsárban s nyakig csupa sárosak letünk mindjárt kezdetben. Egész oldalvédi menetünk többé-kevésbé ilyen hepa-hupás mocsaras volt, de azután már feise vettük. Vigan viselkedtünk tovább, a mikor már térdig süllyedtünk le, odase néztünk neki.

Itt jegyzek meg egyet. Általában azt tapasztaltuk, hogy seholse sakkja

meg annyira s olyan hamar az ember a nehezebbnél-nehezebb s kellemetlenebbnél-kellemetlenebb dolgokat, mint a — háboruban.

Éppen dél volt, a mikor így menetelve elértük a — Temes folyót — Glogon dényugati oldalán. Ezen nem tudván átmenni, a part és a falu közti elterülő erdőszélen vonultam odáig, hogy a hidat, melyen főcsapatunknak át tovább kellett mennie, megfigyelhettem. Egyben kitérés volt a tulsó partra is lefelé egészen be a szerb hegyoldalakra Belgrádig és Szemendóráig.

Itt megállapodtam s őrszemeimet feállítva figyeltünk. Jelentést küldve főcsapatom parancsnokához, értesültem, hogy zászlóaljunk a faluban kis pihenőre megállott s ott csatlakozott hozzá a debreceni 3-ik honvéd gyalogezred egy zászlóalja. Küldönceim azt is hírül hozták, hogy a főcsapat pihenő állásában valóságos lakmározás folyik. A falu aváblakozáságának apraja-nagyja bögrével, tányérral s mindenféle edénnyel ott az utcán körülvette s úgy hozták elő a különböző húss és tésztasülteket, paprikás csirkét s becsináltakat s tejet és kávékat kínálnak, bakáink meg élnek a jó alkalommal.

Alig hallom ezt a jelentést, amikor a falu felől mi felénk is közeledik egész csapat asszony szintén a leirt felszereléssel. Eltűnt ittunk is bőven s mindent, a mi csak jó s kellemes volt. Még a háború mostani napjaiban is sokszor eszünkbe jutnak a glogoni sváb asszonyok, a kik fogadásunkra — mint akkor bizonidták — ezer tyukot s csirkét vágtak le akkor nap és főztek, sütöttek meg a mi számunkra.

Nagyszerűen beosztottunk akkorra, mire tovább kellett indulnunk. Tovább kellett mennünk, pedig ugyan csak sőt hajítottunk, hogy milyen jó volna ebben a barátságos községben — a mit meg most hivatalosan Galagonyásnak hívnak — néhány napot töltöni.

Mentünk aztán egy folyóban tovább le egész Zimony alá. Ott elkarnyarodtunk — óriási kerülővel — balra Pancsova felé. Este öt óra volt, mikor Oltsa nevé községbe értünk. Eddig még nem — csakis itt láttuk először a szerbiai partról állított gránátok nyomait s falu végén két ház romokban hevert, eltalálták a szerb gránátok.

Itt tehát már a szerbek ágyúüzzeinek a vonalába értünk. Idáig meglehetősen fedezékben jöttünk s a faluba se láthatnak be a szerb parttól, hogy odaérhessünk.

Tovább azonban nem tartottuk tanácsosnak a menetelést — napvilágon. Elhatároztuk, hogy várunk, a míg besötétedik s akkor vonultunk tovább aznapni céunk felé — Pancsovára. Addig ott ácsorogtunk, áldogáltunk a falu közepén.

Az eső még szépen, igazabban mondva csúnyán el kezdett újra esni. Mindig nagyobb szemekben és mindig sürűbben csurgott alá az ég áldása.

Életünk végéig emlékezetes lesz az az ut, melyet aztán Oltsa-tól Pancsováig tettünk meg. Ezt a következő cikkben írom le.

Itt még csak egy jelenségre térek ki.

A mikor Oltsa-ra, — melyet románok laknak, — beért a főútcán levő templomig csapatunk: általánosan feltűnt, hogy a torony harangjai azonnal megszólaltak. Parancsnokunk rögtön beültötte a harangozást, kérdőre vonván az éppen kúnn a templom előtt álló pópát. Az azt adta elő, hogy — halott van a faluban, annak kondítottak. Bakáink azonban — bármily fáradtak is voltak — hamarosan bejárták az egész kis falut és halottal seholse találtak. Ezt csak később, a mikor már kijöttünk a faluból — jelentették.

Sejtésünk volt, hogy a hasangozás valami jelzés lehetett a — szerb oldalra.

Bakáink aztán beszéltek is másnap, hogy a templomban, míg mi a templom előtt álltunk — harminc komitációs volt. Azt is beszéltek később, hogy a pápa csakugyan rajta vesztett. Igaz-e, nem-e, ma se tudom.

K. P.

népl. főhadnagy

Makó város szíve.

Hivatalos nyugtázás a katonai kórházi adományokról.

A város által berendezett katonai sebészi kórházak részére a következők adományoztak.

Pénzbeli adományok:

Kocsis Jánosné munkásház 28 5, Csai Ferenc lőkereskedő 100, Urbán István kereskedő 40 korona.

Természeti adományok:

Dr. Bán Zsigmondné 5 kg. dió, nővér, N. N. 1 szál paprika, kolbász, özv. D. Nagy Sándorné 6 liter zsír, 5 liter tej, bab, Varga Ferencné 2 kávé, 2 kg. liszt, 30 zeller, Maravics Istvánné 2 kg. alma, 5 kg. liszt, 3 kg. rizakása, 2 üveg befőtt, 20 kg. burgonya, 4 liter bab, Taitamanti Bláze 1 csomó szárított zöld bab, Somodi János kereskedő 10 kg. rizakása, 10 csomó malát, kávé, megvadított tea, 3 kg. dió, 1 kg. bors, 25 drb. szappan, Szepietéri Józsefné 3 ing, 5 lábraváló, Győri Istvánné 2 pár lehrűrű, 5 kg. burgonya, 1 kenyér, Siket Sámuelné 5 kg. burgonya, 10 kg. zöldség, 6 tojás, Nagy Istvánné 5 liter tarhonya, Szemes Józsefné 2 liter tarhonya, Papp Antalné 2 liter tarhonya, özv. Galamb Józsefné 1 drb. szappan, Szalai Sándorné 1 liter tarhonya, N. N. 4 kg. só, 2 kg. liszt, Papp Józsefné 11 liter tej, 1 kenyér, 5 kg. szalonna, özv. Kacsósné 21 üveg befőtt, Kacsósa Irené 9 üveg befőtt, 500 drb. cigarett, 150 drb. pogácsa, özv. Apjok Jánosné 2 üveg lekvár, 40 tojás, 3 szappan, Pataki Albiné 4 liter tej, Weiszberger Miksáné 10 kg. burgonya, 6 üveg befőtt 26 drb. narancs, Szabó Sándorné 5 kg. burgonya, 6 liter tej, 1 liter tarhonya, Erdel Sámuelné 1 párna 1 húzzal, 2 drb. szappan, Nagy Istvánné 1 bögre lekvár, 1 bögre zsír, 5 kg. liszt, Csorba Irené 2 kg. szalonna, 2 drb. szappan, 1 üveg befőtt, 45 drb. zeller, Ligeti Arminé 1 párna húzzal.

Egy szakképzett

vincellér,

aki a konyhakertészethez is ért, felvétetik Iritz Miksánál.

Jóralvó, megbízható fiu

tanulónak

felvétetik e lap nyomdájában.

Egy ügyes józan

kereskedő segéd,

aki nem hadköteles, felvétetik IRITZ SÁMUEL özv. cégnél.

REGÉNY

Egy világváros rejtelmei.

(728)

93. fejezet.

Mi hát a való?

— Akárik más lenne, szívesen belenyugodnám, de ebbe nem, mondá kedvetlenül.

Részemről szinte lehetetlennek tartom.

Meg szíán, hogy lehet Róma legelőkelőbb patriciusi családjaiknak egyikét önkirenlenni?

A rendőrfőnök heve kissé lehűlt. De csakhamar összeszedte magát.

Bocáná, Excellenciád, én egyebet nem tehettem, mint amit a kötelesség parancsol.

De gondoljon a következő nyekre.

Gondoljon az öreg hercegre.

De hisz ő kezdte, kegyelmes uram.

Ő vádolta fiát legelőször.

És csak tovább mentem a megkezdett nyomom és erre a meglepő eredményre jutottam, melyet a családra való tekintettel én sajátok levőben.

De nem tehetek róla.

Ami igazság Pósterre, igazság Páira is.

Bármily kínos felüvést kelt a dolog, most már meg nem hátrálatnak.

Saját jó hírnevünk követel, hogy hajtsuk végre, amit az igazság követel.

De hát ha a végén mégis az jön ki majd, hogy kompromittálva leszünk?

Hát ha valami tévedés vagy félreértés van a dologban.

Ez hi van zárva, kegyelmes uram, felelt a rendőrfőnök önértésen.

A vizsgálatot személyesen vezetem, tehát a tévedés ki van zárva.

Folyt. köv.

Az apátfalvai igen jó forgalmu

vámörelő malomban

levő egynevedrészem, valamint 2 szobás külön álló lakásom herffel, sít., bevonuláson miat azonban eladóam. Értekezhetni lehet: Tamás Mihálival Apátfalván.

Értésítés Kőbányáról!

Szíves tudomására adjuk a negy-éves közönségnek, hogy Csánádvarmegye részére

főraktárunkat

Iritz Sámuel özv.

cégnek

adánk, ahol mindenek módjában van a legjobb és legújabb eredeti gyári tőtésű Világos Malát és Dupla Malát söröset beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségben. Vevőéglők és italmérok külön kedvezményes árakban részesülnek. — Kőbányai Polgári Szőlőződs Révívnyárság.

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.

Iritz Sámuel özv. cégnél
Makón.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok

Szívógáz
:: és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajkomobillal. Benzines magánjárók.
Meglepő újdonság!
Nyersolajmotorok
keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa mérnökiroda
Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjétek Italanul árajánlatot!
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fixelési feltételek!

Egy üzlet helyiség

esetleg műhelynek is kiadó
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Száraz szalma

sértés perzselésre
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Here polyva és tavaszi

:: árpa szalma ::
IRITZ MIKSÁNÁL
kapható, kazalonként és ölenként.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.
Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona.
Ezen piperezerek főbb kiállításos értekezéseken voltak kiállítva.

Ertesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legújabb modelleket — eredeti — **JOHNSTON** kévekötős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyisintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részét nálam egész éven át kaphatók. A leggyorsabb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kévekötő zsinógot, elsőrendű gépolajat, Bachert-féle ekéket amerikai tükörcél kormánylyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vaspáncs boronákat, répa és szecszkavágókat. — Együttal bátorkodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és számszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

MEG VAN A BÉKE

minden családban, ha a férj saját arcképét látja a „Hősök nagy arckép albumá”-ban. Tehát helyesen cselekszik minden asszony, kinek férje vagy hozzátartozója a harctéren küzd, ha behozza ezeknek arcképeit kiadóhivatalunkba, még mielőtt

= a háborúnak vége =

nincs, mert ez által nemcsak nemes célt szolgál, — mivel a befolyó összeg nagy része a vörös-kereszt javára megy, — hanem nagy örömet szerez ez által minden gondos asszony a háborúból visszatérő hősöknek. Jelszavunk: Mentől több fényképet, hogy annál szebb legyen a „Hősök nagy arckép-albuma.”

Még mindig fogad el kiadóhivatalunk az albumba fényképeket!!